

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Dominica XIII. De decem Leprosis mundatis à Domino, quorum unuss
duntaxat acceptum agnovit beneficiem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

DOMINICA DECIMA TERTIA.

DE DECEM LEPROSIS MUNDATIS
A DOMINO, QUORUM UNUS DUNTAXAT
ACCEPTUM AGNOVIT BENEFICIUM.

*Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus qui
rediret & daret gloriam Deo, nisi hic alieni-
gena. Luc. 17.*

VERITAS PRACTICA.

Verè paucorum est vera gratitudo.

RATIO EST, Quia vera gratitudo ea est qua
refert usum accepti beneficii in unum Deum.

*Sed paucorum est, sic usum referre beneficii in
unum Deum.*

*Ergo & paucorum est vera gratitudo. Ac rever-
endum magnopere ne tu inter multos ingratus
potius, quam inter paucos gratus censearis.*

I. PUNCTUM.

EVANGELII hodierni narratio plana est.
Occurrerunt Domino decem viri leprosi
qui steterunt à longè, & levaverunt vo-
cem, dicentes; IESU, praeceptor, mise-
rere nostri. Quos ut vidit, dixit, ite, ostendite
vos Sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mun-
dati sunt. Unus autem ex illis, ut vidit quia mun-
datus est, regressus est cum magna voce magni-
ficans Deum; & cecidit in faciem ante pedes ejus,
gratias agens; & hic erat Samaritanus. Respon-
dens autem IESVS, dixit. nonne decem mundati
sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus
qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alieni-
gena. Et ait illi, surge, vade, quia fides tua te sal-
vum fecit.

Hæc sanctus Lucas, ex quibus singillatim ex-
pensis, multa possent ad praxim vel nondum
declarata formari: vel jam proposita repræ-
sentari.

1. In lepra sceditatem peccati agnosce, & vide
supra in Appendice ad Missiones.

2. Cum sit verè lepra proprii consilii & pro-
priae voluntatis, Vide in 2. parte, Sabbato Heb-
dom. 2. post Pascha, & Feria 5. quæ est Octava
Ascensionis,

3. Statim ut leprosi occurrunt Domino, le-
vant ad ipsum vocem suam, nec differunt. Sic
captanda virtutis occasio, multumque cavenda
dilatio. Vide in 1. parte, Feria 2. Hebdom. 4. in
Adventu. Die 5. Januarii. Feria 2. Hebdomadæ 4.
post Epiphan. Et in 2. parte, Fer. 2. Hebdom. 2.
in Quadragesima.

4. IESU praeceptor, miserere nostri. Discedat
ab iniquitate omnis qui nominat nomen Do-
mini. 2 Tim. 2. Vide in 1. parte, In die Cui cum-
cisionis Domini.

5. IESU praeceptor. Quæ sint ejus præcepta,
qui Decalogus & quam malè servatus. In hac 3.
parte, In die Transfigurationis Domini.

6. Miserere nostri. Satis id multi clamant, sed
pauci ex animo; rara est admodum contritio,
veraque pœnitentia. Vide in 1. parte, Dominica
4. Adventus, & in Appendice ad Missiones.

7. Quos ut vidit, dixit, ite, ostendite vos
Sacerdotibus. Hoc ipsum jam dixerat uni lepro-
so, Vade ostende te Sacerdoti. In 1. parte, Do-
minica 3. post Epiph. & tota sequenti Hebdom-
ada, ubi notantur sex capita de quibus uni-
cuique expedit sæpe adire Sacerdotem vel Di-
rectorem. Vide & frequenter utere, sunt enim
ad dirigendam conscientiam per opportuna, sive
ut declinet à malo, sive ut faciat bonum.

8. Et factum est, dum irent, mundati sunt.
Quam sit præstans obedientia quæ dicitur cha-
ritatis. In 1. parte, Feria 6. Hebdom. 4. post
Epiphan. Et in 3. in fine ubi agitur de voto obe-
dientia. Quò magis Christo subijcitur, eò
magis

magis erigimur. In 2. parte, Feria 3. Quinquagesimæ.

9. *Vnus autem ut vidit quia mundatus est.* Non ita liquet de peccatis remissis, nec propterea tamen habenda est sollicitudo anxia, & scrupulosa, sed neque rationalis deponenda. In 1. parte, Fer. 3. Hebd. 4.

10. *Nonne decem mundati sunt, &c.* De vera gratitudine quæ non minus modò paucorum est, quàm tunc fuit unius tantum ex decem viris mundatis. Quod quia mirum est & non minus damnosum quàm probrosum, idcirco singularis hæc proponitur veritas: &

Ratio eius quæ affertur non ita forte trita est & obvia, proindeque plurima consideratione indiget ut bene intelligatur quid sit vera gratitudo, neque enim in verbis sita est, nec in affectu solo sensibilis, aut in tali ratione beneficii ad Deum quæ frequenter dicimus nos tale ab eo accepisse beneficium, nos illi valde esse obstrictos, plurimamque reddimus gratias. Non hic inquam sistit gratitudo, sed in ipso beneficii & acceptæ gratiæ usu secundum Deum, id est, eo modo, eo fine, eo loco & tempore, quo paramus Deum velle nos uti suo beneficio, nihil aliud penitus attendentes quàm illam eius ordinationem & voluntatem, ut sicut eum agnoscimus Authorem gratiæ, ita & finem eiusdem, actu & effectu purè agnoscamus. *Qui manducat, inquit Apostolus: Domino manducat, gratias enim agit Deo. Et qui non manducat, Domino non manducat, & gratias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit* Quasi diceret, hoc est verè gratias Deo agere si manduces vel non manduces propter Deum: quia revera non aliter vivere debemus, neque alio nobis sine sua dona largitus Deus, quam ut ipsi serviamus & vivamus.

1. Thess. 5. Quod confirmans idem Apostolus, *In omnibus, ait, gratias agite; hæc est enim voluntas Dei in Christo IESU.* Id est, sic vult Deus agnosci sua beneficia, ut sicut in omnibus eum benefactorem habemus, ita & in omnibus gratias reddamus. Sed quomodo in omnibus, nisi omnia referendo ad ipsum? Quod & alibi sic apertius exprimit: *Omne quodcunque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine D. N. IESU Christi, gratias agentes Deo Patri per ipsum: Sive ut ait Psaltes, In idipsum, id est, in illud ipsum propter quod colatum est beneficium.*

Coloss. 3.
Pf. 35.

Et cerè, quantumcunque de accepto beneficio Deum laudaremus, si beneficio abuteremur ad eum offendendum, nonne ingrati essemus?

Si quis autem non refert usum beneficii ad Deum, Deum offendit quia sic habet alium finem præter Deum, quæ in ordinatione finis & depravatione intentionis, non potest non offendi Deum, unde est illud Psalms, *Retribuunt mihi mala pro bonis sterilitatem animæ meæ.* Id est, dum mihi bene non faciunt, malè faciunt. Et hic est primus ingratitude gradus, ait sanctus Thomas Alioquin ille Pharizæus qui dicebat, *Deus, gratias tibi ago quod non sum sicut ceteri hominum,* Et quæ alia superbe effutit, gratus fuisse & gratitudinis quoddam exemplar edidisset, quis hoc tamen dicat? Cur porro potius ingratus censendus est quàm gratus, nisi quia gratias suas non referebat ad Deum; referebat quidem beneficium sed non beneficii usum; ferebatur Deum authorem bonorū suorum operum, sed non eorum finem, Non propter Deum opera illa fecerat, nec propter Deum agnoscebat se accepisse gratiam ut opera illa faceret, atque idcirco non erat verè gratus.

Dei quoque videndus est noster Samaritanus qui non modò gratias verbo reddebat, sed *procidens in faciem suam,* & se totum ad volens pedibus Benefactoris sui, ita vult ei adhærere, ut non prius ab eo discedat quin iubeatur abire, & quocunque tandem eat, non ibit nisi iussus, nihil faciet nisi iussus, & propter eum qui iussit, sicque non modò eum agnoscebat authorem faminitatis & vitæ, sed ad illum, & sanitatem & vitam suam referet. Hoc est esse gratum. *O Domine, quia ego servus tuus sum, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. Dirupisti vincula meæ, tibi sacrificabo hostiam laudis Nempe incipsum in hostiam & in laudem tuam.*

II. PUNCTUM.

SED paucorum est, sic usum beneficii referre in unum Deum.

Nam ad hanc puram relationem oportet esse affectibus suis puros, quod cerè paucorum est quando enim nimis afficimur erga creatum aliquid, sicut dolemus quando non illud possidemus, sic quando re cupira fruimur, amor gaudium, & alij humani affectus ita rem ad nos attrahunt & referunt, ut vix de relatione ad Deum cogitemus; satis nobis esse putamus si quod erat in desiderio atque in spe, possideamus, *Bes Isr. cognovit possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognovit: & populus meus non intellexit! AMBVLAVERVNT* Jer. 2.

post

Post vanitatem, & vani facti sunt, & non dixerunt, ubi est Dominus qui ascendere nos fecit de terra Aegypti!

In hoc enim situs est amor concupiscentiæ, ut ad nos rem concupitam deferamus, propter nos illam amemus: nos in ea diligamus. Amor autem amicitiae amat amicum propter ipsum, amat Deum propter Deum, hæc est utriusque amoris differentia; & licet non semper malus sit amor concupiscentiæ, nec malum sit, amore nostro ordinato beatitudinem æternam concupiscere vel gratias quæ nos ad illam ducant, in multis tamen talis amor valde imperfectus & vitiosus est, nempe qui sanitatem tantum optet ut bene valeat, qui donum orationis tantum desideret ut communi odiosus ore; isti affectus non sunt satis puri, & quia non satis puri sunt, nos in nobis ipsis sistunt; nec ultra tendunt in Deum; & quia non ultra tendunt in Deum, non sunt satis puri.

Ista enim duo sese invicem consequuntur, ac proinde verissimum est, quod ad hanc puram relationem usus beneficii, oportet esse affectibus suis purus, & unius Dei gloriam querere. *Appropinquate Deo. & appropinquabit vobis. Emundate manus peccatores. Purificate corda duplites animo.* Quam pauci verò tales! Omnes enim quæ sua sunt quarunt, non quæ sunt IESU Christi. Unde paucorum certè est, sic illum beneficii referre in unum Deum. Neque aliter ipsi novem leprosi non redierunt atque ingrati fuerunt, quam quia sic sanitatem amabant ut cum se viderent sanos, tum quasi obtinuissem quod unum optabant, conquieverunt, nec aliud cogitarunt. O perversum nostri amorem qui sic pervertit amandi ordinem ut dona pliusquam Datorem amet.

III. PUNCTUM.

VERÈ igitur paucorum est vera gratitudo: Nam paucorum est vera cordis & affectuum puritas, cuius defectu non refertur usus accepti beneficii ad unum Deum, in qua sola usus relatione sita est vera gratitudo: ut è contra ingrati- tudo, quando beneficium aliter usurpatur: quia Deum privat sua gloria, sua laude, suo fine, suoque merito. *Ego dedi eis frumentum & vinum & oleum & argentum multiplicavi eis & aurum quæ fecerunt Baal. ARGENTVM suum & aurum suum fecerunt sibi idola ut incirent.*

Quod confirmatur ex his Apostoli verbis, *In novissimis diebus, inquit, erunt homines seipos amantes superbi, elati, blasphemæ, parentibus non obeatentes, ingrati, se elati;* Quæ sunt omnia vitia opposita gratitudini ab una eademque radice procedentia, quæ est inordinatus sui amor. Hic nempe ut dictum est omnia ad se attrahit, & quidquid ore dicatur, contradicit opere, & non est ex multis qui redeat & det gloriam Deo nisi unus aut aliter.

Expende iterum illa Christi verba, *Qui redcat & reddat gloriam Deo.* Nam ut flumina fluunt ad mare unde veniunt, sic beneficia ad fontem suum redire debent: & ut gloria non datur tantum verbo, sed magis opere, sic non ille gloriam accepti beneficii dabit Deo qui dicit tantum se ab eo accepisse beneficium, nisi etiam omnem ex usu beneficii referat gloriam; alioquin quæ Dei gloria, si tantum agnoscatur Author beneficii, ut ab illo proveniat; sed non finis ut ad ipsum Authorem referatur? Non est dividenda Dei gloria sed uni Deo relinquenda, *Gloriam meam, Is. 40. inquit, alteri non dabo.*

Est aliud in beneficio præter laudem & gloriam, quod tibi facile concedet Deus, nempe meritum & merces; sed si gloriam boni operis, quam sibi reservat præcipere volueris, tum ejus merito & fructu privabere. *Amen dico vobis, Matt. 6. receperunt mercedem suam.* Quæ de te supra fuis.

Jam verò reflecte discursum in teipsum, & vide an ita Deum purè quæras in omnibus acceptis gratis, ut nihil de tuo honore cogites? Hinc judica de tua gratitudine vel ingratitude. Nolle ingratus dici; Nam *omne vitium dixit qui dixit ingratus.* Sed si de caris vel non, si te vera fueris coram Deo ingratus, nonne te idè probum manet, ac si dicereris? At verò nisi cuncta purè sincerè ad illum referas, nonne hæc est ingrati- tudo quam hodie didicisti? Vides ergo quanta te maneat obligatio purificandi semper affectus, ne intentio corrumpatur & gratitudo violetur? Hoc sit propositum tuum: *Ego autem ad Dominum aspiciam: expectabo Deum Salvatorem meum.* Vide in 1 parte, Feria 3. Hebd. 3. post Epiphan. in 2. Feria 5. Septuagesimæ: In 3. Feria 2. Hebd. 2.

Ad Sacramentum unde virtutes exeunt revertuntur, ut iterum fluant.

HAC

HAC HEBDOMADA, cum à Judæa Dominus transfisset in Galilæam, adduxit Discipulos suos in desertum, quò statim cõvenit multitudo multorum millium quos ex triduo jejunio fessos pavit, multiplicatis quinque panibus & piscibus; tum divino illos sermone instruxit qui habetur Joannis sexto, de Sacramento sui Corporis, cujus figura quædam fuit, antecedens panum multiplicatio.

FERIA SECUNDA.
DE SECESSU DOMINI ET
DISCIPULORUM EJUS IN DESERTUM

Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum. Marci. 6.

VERITAS PRACTICA.

Christo non servit, qui Christo quidem laborat, sibi verò quiescit.

RATIO EST, Quia Christo non servit qui debitam ei servitutis partem subtrahit.

Sed qui Christo quidem laborat, sibi verò quiescit, debitam ei servitutis partem subtrahit.

Ergo is Christo non servit. Quod cum sit valde pudendum & damnosum, audiendus Christus Dominus vocans ad quietem sicut ad laborem unde nec minus quiescendum propter Christum quam laborandum.

I. PUNCTUM.

FATIGATOS ex longo itinere Discipulos, seu variis iteratarum sæpe missionum laboribus fractos, cum Dominus paululum recreare vellet, *Venite*, inquit, *seorsum*. *in desertum locum, & requiescite pusillum.* Erant enim, ut addit Evangelista, qui veniebant & redibant multi, & nec spatium manducandi habebant. O felix pro Christo labor! O felix cum Christo quies! Quiesce tantisper in illo affectu: tum vide accuratius, quomodo ille ipse qui operarios suos ad opus & laborem vocat, revocat ad quietem: neque hi aliter requiescunt quam ut laborarunt, nempe non aliter laborarunt quam vocati seu missi ad opus & laborem, reque etiam ab opere & labore cessant nisi revocati, nisi iussi ut quiescant. O illustre documentum quo discamus quid sit servire Christo! Multi enim

putant satis esse si quas horas impendant in eius obsequium vel orando, vel studendo, vel cuius demum suo. vocando muerit: tum verò potest sibi vivat, sibi manducant, sibi relaxent animum, sibi orientur, sibi quiescant, & uno verbo quidquid vitæ degendæ superest, prout velint transigant, & quidquid velint, sui gratia velint & agant.

Sed errant profectò graviter: & contra hunc errorem statuitur proposita veritas, *Quod is Christo non servit qui Christo quidem laborat, sibi autem ita quiescit, quasi quiescendo & relaxando animum non ita spectandus esset Christus sicut laborando.* Non est hoc servire Christo, non est servire Domino suo si debitam ei servitutis partem detrahas, quam nullo modo vellet sibi detrahi. Sicut enim peccarent Domini qui debita mercedis parte servos defraudarent, sic planè peccant servi, si debitam Domini denegent servitutis partem. *Servi, obedite per omnia Dominis carnalibus,* Vide ut nihil excludit Apostolus, qui & rursus expressius, *Servos, inquit, Dominis suis subditos esse, in omnibus placentes non contradicentes, non FRAVDANTES, sed in omnibus fidem bonam ostendentes.* Quæ si Dominis carnalibus præstanda sunt, quanto magis Christo, qui tale jus habet in universam vitam nostram, ut ipse de jure suo non possit remittere, nec te ita debito servitutis eximere ut aliquam vitæ partem non illi debeas, ac nisi reddas, fraudis factus reus existas.

Et certè, si Apostolus proponit servitutem quam debemus Christo in exemplar servitutis quæ debetur hominibus, velique *per omnia ser-* Ephes. 6.

vos obedire suis Dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servos Christi; Nonne consequens est, sic ipsi Christo plenè atque universim servendum esse, nulla ut debeat servitutis pars desit? Alioquin quomodo inde concluderet, sic Dominis servendum in omnibus sicut Christo, nisi sic Christo servendum esset in omnibus? Ille servus qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit secundum voluntatem eius, vapulabit multis. Cur porro nisi quia non servit Domino? Cur verò non servit Domino, nisi quia debitam ei servitutis suæ partem negat & subtrahit? O infidum servum, qui cum subtraas homines à servitute sui Domini deberet in officium revocare: se inde etiam, malignè subripit, & malignitatis suæ justas obtendit causas!

II. PUNCTUM.

SED qui Christo quidem laborat, sibi verò requiescit; sic debitam ei servitutis partem subtrahit.

Nam cum illa requies & relaxatio animi sit pars quædam vitæ, vitam autem debeat omnino integram & nulla ex parte deficientem in eius servitutem, profectò tantum demit debitæ servitutis, quantum de qua vitæ. Aut neget Christianus debere se totam vitam Christo, aut fateatur se quod debet non reddere, si tollit illam vitæ partem quam sibi soli applicat. Non estis vestri, empti enim estis pretio magno. Vi qui vivunt, jam non sibi vivunt, ait Apostolus; quod ut apertius videas, inquire apud te metipsum, cur labores ille servus Christo, qui laborem illi suum non negat? Cur Christo servit ex illa vitæ parte quæ laborando consumitur? Dicat aliquam causam, appeller aliquem titulum quo se putet obligatum ad illam suæ servitutis partem quam concedit. An quia Christus est Dominus? An quia Redemptor noster? An quia Judex & Retributor futurus? Dic, dimidiare Christi serve, dic quod voles nomen quod inferre tibi videatur aliquod servitutis obsequium; nisi videatur totius vitæ inferre servitutem, sanctum illud nomen blasphemabis, tantumque illi detrahes dignitatis & meriti, quantum de servitio putabis detrahendum. Cum enim tale sit nomen ut quantus quantus es, totum te Christo addicatur: tu qui partem tui tantum inde concedis, & negas aliam; nonne negas sancto nomini quod debetur? Nonne jus Christi proscindis? Nonne imperium contrahis? Nonne dominium conculcas? Nonne id denique re ipsa dicit quod solus ausit proferre impius. Quis est omnipotens, ut ex illa parte servamus ei? O intolerandam audaciam.

trahis? Nonne dominium conculcas? Nonne id denique re ipsa dicit quod solus ausit proferre impius. Quis est omnipotens, ut ex illa parte servamus ei? O intolerandam audaciam.

Adi posses quod alibi monstratum est, illam vitæ partem qua cessatur à labore, tantò magis deberi Christo quanto est carior, & quanto est evidentius periculum, ne, cum sibi quis vivit & non Christo, solutius vivat & liberius peccet. O quanta tùm linguæ libertas! ò quanta tùm peccandi proclivitas?

III. PUNCTUM.

NON servit igitur Christo, qui laborat quidem Christo, sibi verò quiescit; Quia dum sibi requiescit, se ita subtrahit Christo sicut si sibi laboraret: cum æquè illi debeat quietem, ac laborem: cum illi æquè debeat illam vitæ partem qua quiescit, atque illam qua laborat: cum illi æquè debeat illum vitæ actum quo loquitur, atque illum quo silet: cum illi denique se totum debeat, ex quo toto quantum deducit, tantum de servitute deducit, tantòque verius dicendum de illo est quod Christo non servit. Hujuscemodi Christo Domino nostro non serviunt, sed suo ventri, suæ libidini, suæ quam vocant recreationi & voluptati.

Hoc est scilicet claudicare in duas partes; Hoc est arare in bove simul & asino: Hoc est veste indui qua ex duobus texta est: Hoc est agrum suum serere diverso semine: Hoc est duplicem esse corde, & duobus vis incedere: Hoc est sociare lucem cum tenebris, & Christum cum Balaam: Hoc est servire velle duobus Dominis: Hoc est neque calidum neque frigidum esse, sed tepidum. Quæ omnia in Scripturis reprobantur; contraque palam conceptis verbis edicatur: In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros.

Times forte, ne nimis multa Deo præstes! Inconsulte! Postquam fecisses omnia, te non nisi servum inutilem profiteri deberes; qualem te verò dices cum aliqualem tantum partem reddideris?

Vide in 1. parte, Die

4. Jan.

F E R I A T E R T I A .
D E Q U I N Q V E H O M I N V M M I L -
L I B U S . S A T U R A T I S , M U L T I P L I C A T I O N E .
Q U I N Q U E P A N U M , Q U A E F U I T F I G U R A .
S A N C T I S S I M I S A C R A M E N T I .

Accipit Jesus panes, & cum gratias egisset distribuit discumbentibus: Ioan. 6.

V E R I T A S : P R A C T I C A .

Quod praesertim spectat Christus, non est quid ad se afferas, sed quid à te auferas.

RATIO EST, Quia in accessu ad sacramentum, de quo hic praecipue agitur, quod praesertim spectat Christus, est puritas cordis.

Atqui ad puritatem cordis magis refert quid à te auferas, quam quid ad Christum afferas.

Ergo hoc ipsum est quod praesertim spectat Christus, non quid ad se afferas, sed quid à te auferas: Pravam scilicet cupiditatem qua cor inficitur, & qua sublata purum manet cum gratia, & aptius dispositum ad alias gratias recipiendas.

I. P U N C T U M .

*In 2. par.
re Dom. 4.
Quadrages.
In 3. par.
9a. Dom.
6. post.
Fest.*

DE hac panum multiplicatione, & testif. que miraculo conjunctis circumstantiis, jam semel atque iterum supra tractatum est. Quod modò hic proponitur considerandum referri debet ad usum sanctissimi Sacramenti ejus figura quaedam fuit haec panum multiplicatio. Sic enim quotidie divinus ille panis multiplicatur, ut licet innumera hominum millia eo reficiantur, semper tamen superfit quo refici possit: & ve d' imprimis attendenda est illa hominum dispositio quae multiplicatis à Christo panibus saturati sunt. Vide ut omnes sua omnia reliquerunt, unum ut Christum sequerentur. Contemplare attentius ut omnes praedicanti attendunt, & loquenti sic adherent ut sui penitus suorumque obliti nihil aliud curent, nil aliud cogitent. Jam triduo jejunii permanent, nec ulla de cibo loquuntur, nullus de discessu verbum facit; nec timent famem, nec laborem metuunt, nec mortem reformidant. Tantum Christo fruuntur, tantum loquentem audiant, vel silentē videant, & sibi satis esse pro-

ficentur. Non discedant nisi iussu vel dimissi, & morientur potius ad ejus devoluti pedes quam ab illo dimitti petant. O praclarum exemplar procuranda dispositionis ad sacramentum! Sic affertur reliquisse nos omnia eporteret si. ut ille esset homines: sic et sic et inuit communiantes. & tam divina mentis largitate reperiemur, ut non aliquid nos reliquisset sed mutatio in melius, tum facile sentiremus.

Hunc in finem proponitur veritas modo expendenda, quod ex multis quae videntur facienda paranti se ad sacrum epulum, Non tam positivum aliquid Christus spectat quod ad se afferas, quam negativum, ne afferas: & quod à te prius tollas quam accedas.

Ratio jam saepe potuit agitari, sed quoties agitur de praeparando corde ad orationem vel Communionem nihil aliud inquirendum aptius, & convenientius quam ipsius cordis puritas & munditia. Beati mundo corde quoniam ipsi Deum videbunt. Non tantum aliquando in gloria, sed jam in gratia quam percipiant tam uberem, & copiosam, ut verè Deum praesentem sentiant, & quodammodo videant. Cum enim sit idem Dominus hic recipiendus à nobis, qui nos in caelo recipiet, sicut ut ab eo recipiamur, maxime requiritur puritas & munditia. sic ut eum recipiamus, eadem suo modo puritas quaeritur, quia velut pro eodem à nobis duci debet, & à Christo nos recipi, & nos Christum recipere. Et Ps 177. ero immaculatus cum eo, & observabo me ab iniquitate mea; dicendum cum Davide quotiescum Christo nobis versandum est, sive in caelo, sive in terra, semper & ubique est Christus, semper est Dominus, ubique sanctus & sanctitatis amantissimus. Sancti eritis quia ego sanctus. Levit. 11. 1. Pet. 1.

Adde, quod cum ex se satis sit progenus ad conferendas gratias, dum nihil ex parte nostra obstat; hoc unum maxime quaerit nihil ut obstat, cumque aliud quod obstat vehementius nihil sit quam

III. PUNCTUM.

quam impuritas cordis aut affectuum; quid est quod illi iustus Persolvamus? Nonne tam saepe audis illum inclamantem, *Lavamini, mundi estote, auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. & venite;* Quasi diceret, nec aliter etiam venire audeatis. Nonne hoc tibi notum? Nonne hoc tibi videtur æquum? Nonne hoc tibi commendum quod dixit Petrus: *Si non laveris te, non habebis partem mecum?*

II. PUNCTUM.

AQUI ad puritatem cordis magis refert quid a te auferas, quam quid ad ipsum afferas.

Afferendum quidem est cor mundum quod petit, sed cor ut mundetur, non tantæ est positivæ nostræ operæ quàm negativæ. Nihil quidquã nisi cum gratia poteris, sed poteris cum ipsa facilius quæcunque dicuntur positiva, id est, actu ipso præstanda ut orare, confiteri, abstinere & similia, quàm non amare honorem, non timere contemptum, nulla te denique præperam affici; hæc sunt scilicet negativa quæ præ aliis difficultiora sunt etiam cum pari gratia, & quæ minus proinde damus, in quibus tamen dandis tota consistit puritas, quia hæc sunt quæ coinquinant hominem, hæc sunt quæ dicuntur à nobis auferenda, hæc sunt quæ magis refert auferre ad cordis puritatem, quia donec à corde auferantur, cor non erit purum; statim autem atque sublata fuerint, purificabitur.

Aufer rubiginem de argento & egredietur vas purissimum, ait Sapiens, *Si quis emundaverit ab istis, erit vas in honorem sanctificatum, & utile Domino ad omne opus bonum paratum,* inquit Apostolus, *Auferte ista hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis;* ait ipse Dominus, *Aufer ipse quidem solus ab invidis Judæis quæ in templo vendebantur, sed vult à te simul volente & libente auferri quod in templo cordis tui profanum est & immundum. Si abstuleris de medio tui casenam, O præclare dictum! sunt enim non modo concatenati cordis affectus, sed cor ita suis ligatur affectibus, ut catena cordis sit ipse cordis affectus, neque aliter cor ligari desinat, quam desinat prævè ather. Dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimen-*

QUOD spectat ergo præcipuè Christus Dominus, non tam est quid ad se afferas, quam quid à te auferas, Quia in tuis illis pravis affectibus auferendis puritas cordis quam maxime quaerit, sita est; & charitas tua major ostenditur cum quod in te est difficilius, tibi que carius, non negas petenti Christo. Sic Incorruptio facit esse proximum Deo, Et sic proximum esse Deo facit esse sanctum, esse beatum, esse divinum.

Hinc apud Sapiens: *Qui mundus est, ractum est opus ejus,* Quasi diceret, rem totam perfectam, totum confectum negotium qui mundus esse cepit. Unde & Apostolus: *Hæc ergo habentes pro-missiones, carissimi, mundomur nos ab omni inquinamento carnis & Spiritus, perfectientes sanctificationem in timore Dei.* Arduum quidem opus, sed opus est etiam grande, præparare animum recipiendo Christo. *Neg, enim homini præparatur habitatio sed Deo. Mundate domum Domini, aufer-te omnem immunditiam de sanctuario.* Hoc videlicet cogitandum, nil minus agi quam de paranda domo Domini, quàm de ornando sanctuario & instruendo propitiatorio ubi verissimè sedeat Christus Dominus.

Quod autem à te petitur, licet arduum & difficile sentiat, non est bonum aliquod quo te privas, sed malum est quo te privari bonum est & beatum. Aut certe si te putas dare aliquid, vide cui des, nempe Deo cui nihil unquam perit datum, unde aptissimè Sapiens: *Honora Dominum de tua substantia, & implebuntur horrea tua saturitate, & vino torcularia tua redundabunt.* Hoc est videlicet honorare Dominum de nostra substantia, quando pro illius honore naturales cordis affectus expurgamus; tum verò Dominus seipso nos ita reficit & saturat, ut quod jam dixi, non dedisse sed accepisse sentiamus. Hinc & alius Sapiens, *Bono animo gloriam redde Deo. Da Altissimo secundum datum ejus, quoniam Dominus retribuens est, & septies tantum reddet tibi.* Nonne jam sat multis nos prævenit? Nonne sat multa in caelo aobis reservat? Ex quasi nihil illa essent, quasi nihil fecisset, aut facturus esset: nunc in præsentem etiam multiplicanda spondet quæ ipsi ultrò dederimus: nec tamen excitantur ad id dandum quod postulat! Infida certe nimis humana corda.

Vide Introitum hujus 3. partis.

FERIA QVARTA.
DE SVB MERSIONE PETRI
AMBULANTIS SUPRA
AQUAS.

Videns ventum validum, timuit; & cum cœpisset mergi, clamavit dicens, Domine, salvum me fac. Matth. 14.

VERITAS PRACTICA.

Res adversa non possent quemquam dejicere, nisi se his prius vellet subicere.

RATIO EST, Quia rebus adversis dejici nihil propriè est aliud quàm à virtute tum exercenda revocari ad vitium.

Sed nisi homo vellet se rebus adversis subicere, non eum possent à virtute ad vitium revocare.

Ergo non possent quemquam dejicere, nisi se his prius vellet subicere, & sinere se in vitium trahi. Quod nimis probrosum est & cavendum.

I. PUNCTUM,

PROPE desertum illud, ubi Christus Dominus requievit cum Discipulis & pavit turbas, erat quoddam fretum seu sinus maris quàm ducebatur Betsaidam & Capharnaum, quæ erant civitates Galilææ, quòque venturus erat ipse Dominus. Illuc verò præmisit suos, & iussit ascendere in naviculam & præcedere eum trans fretum donec dimitteret turbas. Et dimissa turba, ascendit in montem solus orare. Navicula autem in medio mari jactabatur sustulibus, erat enim contrarius ventus. Quarta autem vigilia noctis, venit ad eos ambulans super mare. Et videntes eum, turbati sunt dicentes, quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt, statimque IESVS locutus est eis dicens, habete fiduciam, Ego sum, nolite timere. Respondens autem Petrus dixit Domine si tu es, jube me ad te venire super aquas. At ipse ait, veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam ut veniret ad Iesum. Videns verò ventum validum timuit, & cum cœpisset mergi, clamavit dicens, Domine salvum me fac. Et continuo IESVS extendens manum, apprehendit eum, & ait illi, modica fides quare dubitasti?

Hæc sanctus Evangelista, quæ omnia quidem singulari sunt consideratione dignissima, sed imprimis quod vel Petrus ambulet super aquas, vel submergatur. Si enim submergiur pondere suo naturali, quomodo ante ambulabat? Aut si virtute Domini ambulabat, quomodo postea tam periculosè submergitur? Ratio expressa est in textu: *Videns, inquit, ventum validum timuit & dubitasti?*

En ergo causa submersionis Petri, non naturale pondus, non mare agitatam, non venti flantes; sed inordinatus timor & diffidentia. *Non ventus periculum, inquit sanctus Chrysostomus, sed modica fides fecit.*

Sic planè nobiscum agitur in adversis de quibus tantopere querimur, non ipsa res nos deprimunt, sed ipsi nos nostra culpa deprimimus & nos mergimus. Quæ putamus esse rerum vitia, nostra sunt, & merè nostra. *Neque enim res adversa quemquam dejicere possent, nisi se prius illis vellet subicere.* Quæ vitias modò expendenda cum jam supra sæpius aliis expressa terminis declarata fuerit, nunc breviter & facile sic persuadetur.

Rebus adversis dejici nihil est aliud quam non esse constantem, non esse patientem, vel humilem vel obedientem, vel denique non eam exercere virtutem quæ tunc exercenda esset Christiano & Religioso; sed potius degenerare in vitium oppositum, vel murmurando, vel superbiendo, vel impatientiæ verba, nimiamque tristitiæ signa dando: quod est valde notandum. Nam non est propriè dejici, opprimi vel paupertate, vel calumnia, vel quavis demum miseria, cum multi viri fortes sic oppressi fuerint, neque tamen dejecti. Non est etiam angustari aut ita dolere & contristari ut qui patitur videatur dejectus: sic enim plures etiam Sancti suis in adversis rebus, nonnulli doluerunt.

Et

2. Cor. 1. *Et supra modum gravati sumus, ait Apostolus, quantum ad sensum seu ad dolorem sensibilem, quo videbantur quidem dejecti, sed non ita vere & proprie. Dejecimus, inquit idem, sed non perimus. Quod ante sic exposuerat dicens, In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aperiuntur sed non desistimus: persecutionem patimur, sed non derelinquimus. Quasi diceret, sic adversis premimur & dolemus, ut tamen dolor non sit vitiosus, non sumus propterea impatientes, indignabundi, & murmurantes: sed stamus in Domino; Estimati sumus sicut oves occisionis, sed in omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.*

Rom. 8. *Hoc est non deijci, nam hoc est non revocari à virtute in vitium. Cum è contra qui tentationes non susceperunt cum timore Domini, & impatientiam suam, & improprium murmurationis sua contra Dominum protulerunt, Hi verè dejecti sunt, & proinde exterminati sunt ab exterminatore, & à serpentibus perierant, ut Scriptura saepe commemorat.*

Nunquid tu existis es? Et nunquid quorum sequeris culpam, timere debes poenam?

II. PUNCTUM.

SED nisi homo velle se rebus adversis subijcere, non eum possent à virtute in vitium revocare.

Intelligendum primò quid sit, se adversis subijcere: nam id bono sensu posset dici & fieri, quo scilicet Sapiens dicit, Collum vestrum subijcite jugo. Sed alius est sui subijcendi modus & sensus quo nempe idem ait, Ne subijcias te omni homini pro peccato, id est, ne te ita submittas & permittas cuiquam homini, ut si te ad peccandum vellet attrahere, consentias potius quàm resistas. Perversa enim tum esset submissio & subiectio. Sic itaque se adversis subijcere, perinde est ac se ita illis dimittere & se totum sincere, nulla ut vi opposita renitans & obstitas, sicque frangaris animo, & in illa delabaris vitia quæ verè dejectum & miserum hominem faciunt, ut supra dictum est.

Jam verò quod hi proponitur, nisi homo velle se abijcere & submitti adversis, non possent adversa qua vis illum à virtute in vitium revocare, satis à pertè patet: manet enim semper homo liber & satis potens cum gratiâ, ut ne totus quidem infernus possit eum cogere ad peccandum si homo nolit. Fidelis enim Deus est, ait Apostolus qui non patretur vos tentari supra id quod potestis,

sed faciet etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere. Et rursum, Ipse enim dixit, non te deseram, neque derelinquam, ita, ut confidenter dicamus: Dominus mihi adiutor, non timebo quid faciat mihi homo. Tremis mundus, premit corpus, insidiatur Diabolus, non cado, inquit sanctus Bernardus, id est, non pecco, non sum impatiens, Fundatus enim sum supra firmam petram. Quæ certè petra satis capax & potens est ut sic sustentet & firmet quosvis homines si se illa firmari velint; unde si cadant, si peccent, si murmurent, non aliunde est quam quia nolunt ad petram recurrere: nolunt dare manum sustentanti Christo, nolunt illi confidere, nolunt omnino pati, & cum propterea tamen miseris suis non liberentur, malunt pati sine Christo quam cum Christo, malunt pati in peccato quam cum virtute.

O miseros impatientes, bis miseros! miseros in miseris, & miseros in peccatis! Quam verè Sapiens in Proverbiis, Qui impatiens est, sinebit damnum; & cum rapuerit, aliud apponet. Itémque Ecclesiasticus: Cor nequam gravabitur in doloribus, & peccator adjiciet ad peccandum. Nonne te illius peccatoris miseret? At noane tu ille es peccator qui sic addis malum tuis malis?

III. PUNCTUM.

RES adversa non possent igitur quemquam deijcere, nisi se his prius velle ita subijcere, ut propterea virtutem desereret & in peccatum laboraretur, quod est propriè rebus adversis deijci, sed quod est etià extra rerum omnium creaturarum potestatem, quæ si unâ omnes jungerentur, & superæ & mediæ & inferæ, nõ possent hominem invitum & nolentem inducere ad peccandum. Nemo enim invitus peccat. Nihil vobis nocebit, inquit Dominus. Tum verò S. Petrus: Et quis est qui vobis noceat si boni amulatores fueritis? Sed & si quid patimini propter justitiam, beati. Timorem autem eorum ne timeatis, & non conturbemini. Habete fiduciam; ego sum, nolite timere. Sic Christus dicebat discipulis clamantibus quòd videntes hominem ambulantem supra mare, putabant esse phantasma seu spectrum.

Sic planè Christus est in hoc turbulento casu qui te vexat. Quod tu vocas incommodum, phantasma est & mera imaginatio. Muta nomen & voca potius eum nodū quia Christus est, Christus est bonitas & providentia quæ te his ventis ad

Hebr. 13.
Ios. 2.
Ps. 117.

Serm. 61.
in Cant.

Prov. 19.

Eccles. 3.

Luc. 10.
1. Petr. 3.

Matt. 14.

Ecc. 2. portam ducit. *Sustine sustentationes Dei; con-*
tingere Deo & sustine, ut crescat in novissimo
vitasua.

Contemplare attentius in discipulis quam
sape audivisti praxim virtutum quã distinguun-
tur quæ sunt nostræ potestatis, quæ non sunt.
Vide ut labocant remigando, hoc enim pos-

sunt: sed cum flantem ventum non possint
tardare, non hoc tentant, non id laborant, sic
tu semper in omni casu vide quid possis, & in
Domino effice. Quod minimè verò possis, ac-
quiesce sic volenti Deo. Si quid autem videris
perdere. *Credo Deo & recuperabis te.* Vide in
parte, Dom. 4. post Epiphaniã.

FERIA QUINTA. DE SANCTISSIMO SACRAMENTO UT EST PANIS VITÆ.

Ego sum panis vite. Joann. 6.

VERITAS PRACTICA.

Quam pretiosus est panis vitæ, tanto in pretio
esse deberet vita cujus est panis.

VEL SIC:

Quam parum pretiosus tibi sit panis vitæ, appa-
ret ex parvo pretio in quo illam habes vitam.

RATIO EST, Quia finis & media sic inter
se conveniunt, ut ex unius æstimate pretio,
colligatur & aliud.

Sed panis vite & vita spiritalis quam in parvo
habes pretio, habent se per modum finis &
medii.

Ergo quam parum pretiosus tibi sit panis vite ap-
paret ex parvo pretio in quo illam habes vi-
tam. Quod quia nefas est dicere, disceranti es-
se faciendam illam vitam, quant ipsum pa-
nem vita.

I. PUNCTUM.

CUM Dominus venisset Capharnaum,
eò etiam conveniunt Judæi cum
ex illis ipsis multi qui in deserto pasto-
rant, tum ex aliis plurimi qui hoc mira-
culo fuerant excitati, atque ejus videndi & allo-
quendi miro desiderio tenebantur, qui sic suos
aleret & foveret. Post aliquos autem sermones
ultrò citòque habitos, eò tandem Dominus o-
rationem devolvit ut occasione panum quos
pridie multiplicaverat in eorum conspectu, de
pane sacramentali seu de Sacramento Corporis
& Sanguinis sui sub specie panis & vini relin-

quendo, fusè dissereret prout habetur capite
sexto S. Joannis. Nos inde tria duntaxat in tres
sequentes dies deducemus, unde ex frequenti
huius SS. Sacramenti usu discamus esse spiritu-
ales, cœlestes & quos vocant divinos homines.

Ac primò quidem hodie spirituales in hæc
Christi Domini verba: *Ego sum panis vite*, id est,
vitæ spiritalis quã disponimur ad beatam & æ-
ternam. Et quia in hoc maximè deficiamus, quòd
vitam illam in praxi non satis æstimemus, in id
præcipuè nobis incumbendum est, ut intelliga-
mus quanti sit à nobis facienda. Non possumus
autem certius intelligere quam ex comparatio-
ne ipsius panis & vitæ, quæ comparatio talis est
ut quàm pretiosus est panis vitæ, tanto in pre-
tione esse deberet vita cujus est panis: seu quòd
idem est, quàm parum pretiosus tibi sit panis vi-
tæ, apparet ex parvo pretio in quo illam habes
vitam.

Sic proposita veritas si attentè consideretur
erit fortè efficacior, cum in id consentire nimis
refugiat animus ut parum æstimemus panem il-
lum qui Christus ipse est. Et verò manifesta est
ratio quæ id convincit: quia videlicet tanta est
colligatio finis & rei cujuslibet quæ propter il-
lum finem faciendâ proponitur, ut quantum fi-
nis æstimatur, tantum res illa æstimetur cujus
æstimatio tota derivatur à fine. Vide quæ su-
pra dicta sunt de mediis ad finem: nam idem
concludunt de fine ad media.

Proponatur duobus viris idem labor ad ho-
norem consequendum quis eorum putas labo-
rabit impensus? Nonne is certè qui honorem
magis æstimabit? Cur pro pecuniis tantus labor
assumitur? pro virtute nullus? Quia plus pecu-
niæ æstimatur quàm virtus. *Pecunia obediunt*
omnis,

omnia, inquit Sapiens. Cur Israelitæ noluerunt laborem illum assumere qui erat assumendus pro terra Promissionis obtinenda? Quia, inquit Psaltes, pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Terra erat illis velut finis laboris, & quia finis ille parum ducebatur ab illis, sic & labor neglectus est, quia si finis non æstimatur, neque res ad finem ducens, ullo erit in pretio. Sic filii hujus sæculi prudentiores sunt filiis lucis in generatione sua, quia sibi sæculi magis laborant pro sæculo, quam filii lucis pro cælo. Cur porro ita, nisi quia sæculum magis in paxi à suis filiis, quam cælum à suis æstimarunt.

O pudor humani generis! Pudor est certe, inquit S. Chrysothomus, sic excitari ad virtutem, sicut ad pecuniam, quemadmodum Sapiens nos ita excitat dicens, si quaesieritis eam quasi pecuniam; sed quandoquidem eam venimus, si saltè in pecuniam sic sapientiam & virtutem queremus! At proh dolor, longè minus hanc querimus!

II. PUNCTUM:

SED Panis vita, & vita hæc spiritualis quam in parvo habes pretiosior, habent se per modum finis & mediæ.

Vita spiritualis est quidam veluti finis panis vitæ, quia panis hic vitæ idcirco præcipue institutus est, ut vitam spirituales agamus. Hæc vita nostra causa est, inquit S. Hilarius, Quod in nobis manentem per carnem, Christum habemus.

Sic Tridentinum jam supra auditum, ubi de ratione seu fine ejus institutionis agit: Saluator noster sumi voluit Sacramentum hoc tanquam spirituales animarum cibum, quo alantur & confortentur viventes vitæ illius qui dixit, qui manducat me & ipse vivet propter me. Quid clarius? Quid expressius? Nam sicut vita naturalis est finis illius panis quem propterea manducamus, sic vita spiritualis est finis illius quem idcirco comedimus. Non enim vivimus ut comedamus, sed comedimus ut vivamus. Unde & una eademque petitio docemur eundem panem petere: Panem nostrum substantialem da nobis hodie. Quasi diceretur: da nobis utrumque panem pro utraque vita, naturali scilicet & supernaturali sustentanda. Admirare, obstupescere, talem panem ministratum, pro tali vita, pro tali fine!

Quam parvo autem in pretio vitam hanc habeas, nisi agnosceas, tu teipsum plane ignoras, nam cum hæc vita spiritualis tota sit posita in

mortificatione interna qua sensitivus appetitus subicitur rationi & ratio Deo, sicut jam toties visum est: an nescis quam parum hæc mortificationi studeas, quam raro tibi contradicas ex vera virtute, quam crebriò & frequenter tibi tuis in rebus satisfactum velis? Cum sit inter vos zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis? Hæc ex multis notis certissima.

III. PUNCTUM:

QUAM parum igitur tibi sit pretiosus panis vitæ, apparet ex parvo pretio in quo præter vitam illam habes, cuius est panis & cuius est quoddam veluti medium, quo talis vita nutritur, crescat & roboretur. Sic enim dum finem parvum ducis, profectò necesse est, ut, quod est medium institutum ad illum finem, parvi facias. Nam licet alii sint fines hujus Sacramenti & sacrificii, cur tamen certum sit etiã, unum hunc exprimamus: & præcipuis esse, ut vitam illam aliat spirituales, quis non videat contemptu hujus vitæ spiritualis redundare in sacrum panem ex illa saltem parte & consideratione qua est medium ad illu finem?

Jam verò parumne tibi videtur Christum ex parte continere, nisi ex toto contemnas? Quare calce abieciisti victimam meam? Id est, ex aliqua parte: quod certe nimis invisus est & impius; unde & alibi gravissimè: O querens provocat cælum & terram ad hanc impietatem proclamandam.

Audite cæli, & auribus percipe terra, quoniam Dominus locutus est: filios enutriti & exaltavi, ipsi autem spreverunt me. I. ceterum nutrimentum illud esse resca communis, ad vitam naturalem sustentandam tamen impij & sceleratum esse filios tale alumnatum spernere, talem Patrem contempnere; quantum magis nefarium si eum spernas qui te suo ipse corpore pascit & nutrit! quantum id stupendum magis cælo & terræ! Urge te in hac cogitatione vehementius, nec à meditando surgas nisi serò stateris te non modò in speculatione ut dicitur, sed in praxi & re ipsa tanquam facturum spirituali modo vivere, quanti illud facis, quod Christus instituit ut illo spirituali modo vivas, alioquin iudicium tuum manducabis, non dijudicans Corpus Domini, non dijudicans quo sine sit institutum Sacramentum.

Vide in 2. parte, Feria 6. Hebdom. 4. post Pascha, ubi hæc exhibetur Veritas:

Quam gloriosum est Sacramento multa in nos posse, si velimus: tam ignominiosum est, pauca posse quòd noslimus.

FERIA.

Ps. 105.

Luc. 16.

Prov. 2.

Ps. 122.
6. l.

Matt. 6.

1. Cor. 3.

1. Reg. 2.

Is. 15.

1. Cor. 11.

F E R I A S E X T A.
DE SACRATISSIMO SACRAMENTO VT EST
PANIS DE COELO.

Pater meus dat vobis panem de caelo verum.

Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus qui de caelo descendi.

Hic est panis qui de caelo descendit. Joann. 6.

V E R I T A S P R A C T I C A.

Qui caelesti pane sic vivunt ut caelestes fiant, ita in suis vivunt corporibus, sicut Coelites in assumptis.

RATIO EST, Quia Coelites sic vivunt in assumptis corporibus, ut nullo corporis depravantur motu.

Sed qui caelesti pane sic vivunt ut caelestes fiant, sic nullo sui corporis depravantur motu.

Ergo sic in suis vivunt corporibus sicut Coelites in assumptis. Quae certe est excellentissima faciae communionis gratia, quam utrum fructuosè participes, patet ex hac nota, si finas corpus tuum suis depravari motibus.

I. P U N C T U M.

AD declarationem verborum Domini quibus se dicit, *Panem de caelo verum*, sufficeret illa ratio quam subjicit, *Quia de caelo descendit*, Et qui de ipso manducaverit non ita moriatur quin per mortem in caelo vivat. Sed praeterea fructuosè considerari potest, idcirco etiam sanctissimum Sacramentum sic panem de caelo dici, quod qui frequenter illud & religiosè usurpant ita quodammodo Coelites fiant ut impleatur illud Apostoli: *1. Cor. 15.*

1. Cor. 15.

Primus homo de terra terrenus, secundus homo de caelo caelestis. Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis caelestis, tales & caelestes. Igitur sicut portavimus imaginem terreni, portemus & imaginem caelestis.

Sed quânorâ, quo iudicio hi agnoscentur qui sic fiant Coelites? Nempe illo quod proposita veritate continetur, ut sicut Coelites in assumptis vivunt corporibus, ita illi in suis, quantum

humana pati potest conditio. Nihil enim aptius exprimit singularem illam gratiam quae ex frequenti & religioso Sacramenti refertur usu, quam quod dicitur de Angelis vel de aliis in caelo residentibus quando hic apparent hominibus. Contemplare tantisper Raphaelem Archangelum aut alium quemvis ex illis beatis Spiritibus, cum hominibus conversantem. Assumpsit sibi corpus aëreum, id est, ex aëre conflatum & compactum in quo sic angelicè vivit ut nullo corporis depravetur motu, quia revera tale corpus non depravatur sicut mortale nostrum corpus. Dico mortale, quia quando erit immortale & beatum post resurrectionem, tum erit etiam spirituale, incorruptum, gloriosum: sicque jam tale est Christi Domini corpus, ac Beatissimæ Virginis Matris, eorumque omnium qui fortè resurrexerint in aeternam vitam: qui omnes quantumcunque hâc nobiscum agerent, sic in suo viverent corpore sicut in caelo vivunt, id est incorruptè, immaculatè, sanctè ac beatè, quia semper beati essent, licet in caelo non essent; & statui beatorum repugnat posse corrumpi aut depravari. *Caro & sanguis*, inquit Apostolus, *2. Cor. 13.* *regnum Dei possidere non possunt, neque corruptio incorruptelam possidebit.*

O felicem illum statum! ô beatam incorruptelam! ô incorruptam beatitudinem!

II. P U N C T U M.

SED qui caelesti pane sic vivunt ut caelestes fiant, sic nullo sui corporis depravantur motu.

Moveri quidem possunt aliquo depravato motu, sed ita leviter aut ita repugnante ratione cum gratia, ut si vix depraventur: Sicut unus pro omnibus proficitur Apostolus, qui licet adhuc videret aliam legem in membris suis repugnantem legi mentis suae, & capervantem se

in lege peccati. Unde exclamaret, infelix homo quis me liberabit de corpore mortis huius, contum quod tamen addit. Gratia Dei per Iesum Christum Dominum nostrum. Unde & concludit: Igitur ego ipse mente servio legi Dei, carne autem legi peccati. Nihil ergo nunc damnationis est iis qui sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant. Lex enim Spiritus vitæ in Christo Iesu liberavit me à lege peccati & mortis; Id est, ab illo peccati fomite qui per consensum nostrum nos occidit, sed qui nihil nocet sine consensu nostro: ne autem consentiamus, facit illa Christi gratia, quæ tam certò tam copiosè & abundantè in frequentato piè Sacramento solet hauriri, ut sola ejus quod receptum est cogitatio, teste sancto Chryostomo, Nobis omnium

Hom. 61.

In 1. Cor. 2.

Hebdom.

hujus

partis 3.

Rom. 6.

2. Cor. 4.

irrationalium motuum possit esse correctio. Multa sanctorum Patrum in hac dicta sententiam vide superius; & adde quod hinc maximum proprium est, sic perfecte adimpleri quod ait Apostolus, si complantati facti sumus similitudini mortis ejus: simul & resurrectionis erimus. Nam negando consensum pravis motibus, complantati similitudini mortis Christi, id est sumus et in morte similes; nempe sicut ille in cruce est mortuus, ita & nos nobis morimur, crucifigentes veterem hominem: tum verò etiam similes sumus ejus resurrectionis, quatenus in corpore nostro mortali vivimus sicut in immortalibus, sicut in incorrupto, & glorioso. Quodque a libi rursus repetit: Semper nos qui vivimus, in mortem tradimur propter Iesum: ut & vita Iesu manifestetur in carne nostra mortali, ergo mors in

nobis operatur; Nempe operatur vitam illam resurgentis Iesu, vitam incorruptam, vitam nullo corporis depravatam motu. Nam cum sic per Christi gratiam affecti simus ut inordinate nulli motui consensum velimus dare, status est quidam mortis qui operatur beatum illum statum resurrectionis, quo velut immortales & incorrupti dici possumus, ut in secunda parte demonstratur.

In Fer. Pascha bus.

O mihi sic liceat mori, ut mihi sic liceat vivere?

III. PUNCTUM.

SICUT ergo Cœlites in assumptis vivunt corporibus, ita & qui caelesti pane sic vivunt ut caelestes fiant, sic in suis licet corruptis & depravatis corporibus incorrupti tamen & vix ullo depravati vivunt motu, quia per communicationem Christi corporis quod frequenter & studiosè suscipiunt, hanc recipiunt gratiam ut quod ait S. Augustinus cum Apostolo, Mortificent membra sua quæ sunt super terram, fornicationem immunditiam, & alia, quando eis mente non consentiunt, neque exhibent eis arma, corporis membra. Et quod est vigilantia majore continentia curandum, ipsa etiam eorum cogitatio, si eorum quadam suggestionem, & quasi susurrationem tangatur, tamen ab eis ne oblectetur, avertitur.

l. de Cont.

Vide quàm longè abis à tali statu! Vide quid inde te avocet, quæ curâ te præpares ad facram mentem, qua vigilantia tuis animi & corporis motibus reprimendis incumbas? Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ operati estis.

2. Joann.

SABBATO.

DE DIVINISSIMO SACRAMENTO IN VETERI MANNA FIGURATO.

Hic est Panis qui de cœlo descendit; non sicut manducaverunt Patres vestri manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum. Joann. 6.

VERITAS PRACTICA.

Qui oblatam expellit Sacramenti gratiam, qua divinus esse possit, non minus foris peccat quam qui olim manna repulerunt.

RATIO EST, Quia in hoc precipue peccarunt Israelita nauseantes manna, quod vilissimos Egypti cibos illi pretioso caelesti cibo quem offero- Hayneusve Pars tertia.

bat Deus, anteferrent.

Sed qui oblatam expellit Sacramenti gratiam qua divinus esse possit, mavult esse animalis quam divinus; & sic vilissimum animi statum præferre dignissimo quem offert Christus.

Ergo non minus peccat quàm qui olim manna repulerunt. Quod caris non est mediocriter formidandum.

R

I PUN-

I. PUNCTUM.

Sap. 16.

ANTIQUUM manna quod Israelitis quotidie de caelo descendebat, sic erat figura divinisissimi Sacramenti, ut quæ Divinitatis in Christo sunt, magis represententur quam humanitatis. Quod enim manna omne delectamentum in se haberet, & omnis saporis suavitatem, ut ait Sapiens: vel quod bonis tantum aperet, non autem malis; quod nulla compararetur arte: quod qui plus de illo colligerent quam ordinata esset mensura, non plus reportarent; ac denique si quæ essent alia hujus cibi miracula, divinas proprietates ita exhibebant, ut cum etiam eucharisticum Sacramentum figurarent, Divinam non modò Christi naturam exprimerent sed & divinam ejus virtutem qua divinos eos faceret sui qui similes, qui se frequentarent religiosius, sibi que se totos unirent affectus.

Non satis illi fuit Divinitatis suæ participes nos facere, in illa quam assumpsit humanitate, nisi etiam unumquemque particulatim divinum hominem faceret, si divinus esse malit quam animalis, aut nisi malit animalis esse quam divinus. Hoc enim unum obstat ad hanc particularem Divinitatis participationem & consortium incundum. Quod obstatulum quam sit indignum, quam injuriosum Deo, & nobis perniciosum, non poterat melius exprimi quam veritate proposita, qua denuntiatur, *Non minus peccare eum qui divinam illam Sacramenti gratiam quam divini efficiuntur, à se excludit, quam qui vestri illud manna olim repudiaverunt.*

Una est enim eademque prorsus utriusque peccati ac injuriæ Ratio quæ primo in Israelitis patuit quod vilissimos Aegypti cibos cibo illi tam pretioso & celesti, qualis erat divinum illud manna quod illis quotidie ministrabatur, antefertent. *Recordamur*, inquit, *Piscium quos comedebamus in Aegypto gratis; in mentem nobis veniunt cucumeres, & pepones, porrique & cepe & allia. Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi Man.* In quo quidem peccato triplex videtur incisse malitia, nam primò volunt aliter regi quam velit Deus. Deinde cum panis ille tam suavis esset & deserviens uniuscujusque voluntati & gustui, prorsus imperitio conqueruntur de tali cibo. Denique comparant illi & anteponunt cibos tam viles & abjectos, ut vel ipsorum nomina pudorem injiciant ac horrorem: unde graviter succensus Deus

Num. 11.

dedit illis quidem escas quibus concupiscentiæ tantisper saties facerent: *Sed adhuc carnes erant in dentibus, eorum nec defecerat hujusmodi cibus, & ecce furor Domini concitatus in populum, percussit eum plaga magna nimis: vocatusque est ille locus, sepulchra concupiscentiæ: ibi enim sepeliverunt populum qui desideraverat.*

Horrendum quippe est incidere in manus Dei viventis; Et valde periculose est in illas incidere, si quod benignæ manus illæ offerunt ad nostram salutem & perfectionem, maligna mente repellimus.

II. PUNCTUM.

SED qui oblatam expellit Sacramenti gratiam, quæ divinus esse possit, magis esse animalis quam divinus, & sic vilissimum animi corporisque statum præfert dignissimo quem offert Christus.

Sigillatim cuncta sunt enucleanda. Primò dicitur oblatam esse Sacramenti gratiam quæ per frequentem & religiosum Sacramenti usum divini quidam homines reddimur. Nam qui vita Dei constanter vivit, divinus homo non minus dici potest quam Virgines dicuntur angelici, quod angelica vivant vita; aut quam fraudulenti & mendaces dicuntur diabolici, quod sic Diabolum imitentur. Quid est autem aliud vivere vita Dei quam operari in omnibus, ubique & semper, sicut Deus operatur, aut quod ipse operatur? Sic enim S. Thomas ponit Dei vitam in ejus operatione per quam & demonstrat in eo esse vitam. Quid vero præcedit aliud Christus Dominus sese nobis communicans in divinisissimo Sacramento, quam se ita nobiscum commiscere & unire, ut ex nobis duobus fiat unum quodammodo principium earum omnium operationum quæ vel in intellectu, vel in voluntate, vel in cæteris animi corporisque facultatibus exerceri possunt ad æternam vitam, possuntque vere cum Apostolo affirmare, *Vivo autem jam non ego, vivis vero in me Christus?* Et rursum, *An experimentum queritis ejus qui in me loquitur Christus?* Nonne sic Apostolum dices divinum hominem? Cur porro, nisi quia Deus in illo viveret & operaretur? Unde idem dici necesse est de quovis homine qui sua quæque in Deo vel in quo Deus operetur: Unde Sapiens, *obaudite me divini fructus.*

Secundo, divinam illam quæ offertur expellit gratiã, qui ad eam vel recipendam vel in usum addu-

Ibid.

Hebr. 10.

1. p. 9. 18.

Gal. 2.

2. Cor. 13.

Eccl. 39.

Rom. 8. adducendam non attendit; qui sibi scilicet non invigilat ut ex ea potius operetur quàm ex appetitu naturali, vel humano respectu: *Qui ea potius que carnis sunt sapit, quàm que sunt Spiritus: Unde*

Tertio patet, quòd qui divinus esse poterat tali gratiæ constans cooperatus esset, evadit in aliud quoddam extremum ut sit animalis, id est, animali vita vivat; non modò non ex gratia divinoque ductu, sed ne quidem ex recta rationis motu; at solum ex appetitu quæ pars illa est inferior quæ nobis una est cum cæteris animantibus, ac propterea dicitur animalis, & animales illi qui ex ea potius quàm ratione vivunt, *Animales, Spiritum non habentes. Animalis homo non percipit ea que sunt Spiritus Dei.*

Quarto denique, quod est præcipuum propositionis caput, cum quis ex naturæ vivens imperu sic in vulg animalis esse quàm divinus, manifestè vilissimum vivendi statum præfert dige ssumo quem offerebat Christus. Præfert enim animale statum divino; præfert naturam corruptam, divinæ Gratiæ; præfert terram cælo, tempus æternitati: uno denique verbo, præfert appetitum Deo.

Ier. 2. *Obstupescite cæli super hoc!*

III. PUNCTUM.

Qui oblatam igitur expellunt Sacramenti gratiam, non minus forsè peccant quàm qui olim manna repulerunt; Quia cum possent si vellent per illam gratiam esse divini homines, malunt esse animales; cum possent divinam vitam vivere, malunt vivere belluinam: cum possent suis in omnibus animi corporisque motibus cooperatores Divinitatis existere, malunt deserto Deo sequi appetitum: quod certè non est minus iniquum quàm neglecto manna concupiscere viliores aliquos cibos. *Qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora.* Esto non murmurent, non se nauseare dicant super divino cibo, sicut Israëlitarum fastidiosi de suo manna locuti sunt; esto in hac parte sint Judæis mode-

stiores, quia tamen longè major est inter divinam & animale vitam distantia, quàm inter manna deserti & Ægypti allia: sic fieri potest coram Deo, ut quod ex una parte decedit iniquitatis, accedat & superetur ex alia.

Quod èd magis verum est, quòd hinc non fiat comparatio unius actus sive peccati cujusquam, cum peccato Judæorum. De interno & habituali quem vocant statu quæstio est, & quo sensu affirmat Dominus se malle frigidum quàm tepidum, hoc ipso dicendum est pejori sæpe in statu esse animales, licet minus peccare videantur, quàm qui facinora quædam perpetrant graviora. Hi enim facilius respiscunt & ad meliorem mentem redeunt quàm illi tepidi & animales. Quod præclare Cassianus: *Frequenter, inquit, vidimus de frigidis atque carnalibus, id est, de secularibus ac Paganis ad spirituales pervnisse fervorem: de tepidis atque animalibus omnino non vidimus.*

O deplorandum eorum statum qui tantò magis pereunt quòd se minus perire vident! Videsne te ipsum in hoc periculo? Certè oportet te esse vel frigidum, vel calidum, vel tepidum. At te frigidum & de pessimis unum esse, quales sunt Pagani & scelerati quique, non profiteberis. An verò te calidum, te ferventem & inter sanctiores te recensere audebis? Quid restat ergo quàm quòd sis tepidus & animalis, sicque periculosè vivas, nisi quantocyus ad meliora suspires? *Qui timer Deum, convertetur ad cor suum.*

Nisi Christo resisteres, sic te Christus in se, sicut panem consecratum, converteret.

Vide in hac 3. parte, Sabbato Hebdom. 1.

